

Број 04-34/153-3
Датум 14-12-2023

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКОГ
УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА

1. ОПШТИ ПОДАЦИ

Име кандидата

Саша Прерадовић

Уметничка област

Примењена уметност - фотографија

Име ментора

мр Даниела Фулгоси, редовни професор ФПУ

Назив уметничког пројекта

„Чистилиште – мултимедијална изложба са
мотивима колоније белоглавих супова на Увцу.“

Комисија за писање извештаја

др ум. Златко Цветковић, ванредни професор ФПУ,
Београд, председник комисије
др ум. Бранко Раковић, редовни професор ФЛУ,
Београд
мр Бранимир Карановић, професор емеритус ФПУ,
Београд
Александар Костић, редовни професор ФДУ,
Београд
мр Даниела Фулгоси, редовни професор ФПУ,
Београд, ментор

Датум седнице Наставно уметничко
научног већа на којој је именована
Комисија

11.09.2023.г.

Број одлуке о именовању Комисије

03-13/87-ХИП/1

2.Биографија кандидата

Име презиме	Саша Прерадовић
Место и датум рођења	Београд, 06.04.1965.
Адреса	Бранкова 9
Телефон	064-11-598-00
E-mail адреса	sasaprelle@gmail.com

Саша Прерадовић је рођен у Београду где је завршио Факултет примењених уметности, одсек Примењена графика, ателеџ Фотографија, у класи проф. мр Бранимира Карановића. Дуги низ година је радио у статусу слободног уметника као члан УЛУПУДС-а, у свом студију Фотон, комерцијалне послове и самостално или као гост по Србији држао креативне и едукативне радионице. Најчешће теме којима се бавио у излагачком смислу су акт, *wildlife*, *street*, догађаји, спорт, култура... Посебна област која заузима значајно место у његовом раду је теренско снимање природе. Учесник је многих научно-истраживачких експедиција и пројеката по Србији и Црној Гори, са Биолошког факултета у Београду, Пољопривредног факултета у Земуну, Института за биологију и екологију у Крагујевцу, Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ у Београду, ЦАНУ, САНУ, Завода за заштиту природе Србије, многих НВО које се баве екологијом итд. Сарадник је већине националних паркова, резервата природе и часописа о природи у Србији. Прву декаду обележава сарадња са ентомолозима и еколозима док касније са орнитолозима и све веће усмеравање ка орловима и птицама грабљивицама генерално о којима је својим посматрањем и снимањем достављао вредне научне податке и запажања.

Од 2019.г. у звању доцента, ангажован је на Академији уметности у Београду, катедри за фотографију и камеру на којој држи предмете: *Увод у фотографију*, *Дигитална обрада фотографије*, *Модна фотографија*, *Рекламна фотографија*, *Портрет у фотографији*. Обједињујући своје знање о снимању звука из средње електротехничке школе „Никола Тесла“ и ЕТФ-а у Београду, утицајем катедре на којој је запослен, почиње све више да се бави покретном сликом и мултимедијом.

Чланства у удружењима (избор): Удружење ликовних уметника примењених уметности и дизајнера Србије (УЛУПУДС), Естетичко друштво Србије (ЕДС).

Комерцијални послови: радио је бројне модне и рекламне кампање у земљи и иностранству за одећу, спортску опрему, козметику, индустрију, телекомуникације, храну, банке, бројне модне часописе, дневне новине и сајтове.

Ауторски рад: своја дела јавности презентује на изложбама и у публикацијама.

До сада је реализовао 9 самосталних изложби и учествовао на 263 колективних, углавном интернационалних, у 54 државе, на свим континентима. Добитник је 132 награде, у 28 држава, од којих су 38 највишег ранга (златне медаље, пехари, победничке дипломе и сл.).

Самосталне изложбе

- *Карађорђева 43/1* – изложба фотографија, Регионални центар за животну средину за Централну и Источну Европу, Београд, 15-31. мај 1998.г.
- *Повратак* – изложба фотографија, Еколошко истраживачко друштво *Младен Караман*, Галерија Народне библиотеке Вук Караџић, Крагујевац, 5-14. јун 1998.г.
- *Осми март* – изложба фотографија, Дом омладине Панчево, Галерија Студија 21, Панчево, 27. фебруар – 15. март 2004.г.
- *Пума* – изложба фотографија, фоаје позоришта *Бошко Буха*, Београд, 13-27. новембар 2006.г.
- *СУПерхероји висина* – мултимедијална изложба (фотографија + видео), Студентски културни центар, Београд, 5-8. децембар 2013.г.
- *Ка идеалу класичне лепоте: два погледа* – изложба фотографија, Културни центар Београда, Галерија Артгет, Београд, 28. август – 20. септембар 2014.г.
- *Идеализација жене* – изложба фотографија, КФФА *Поњавица* и Дом културе 4. Октобар, Галерија Дома културе, Ватрогасни дом, Банатски Брестовац, 23. октобар – 20. новембар 2015.г.
- *Идеализација жене 2* – изложба фотографија, Дом културе *Вук Караџић*, Омољица, 5-28. август 2016.г.
- *Чистилиште* – мултимедијална изложба са мотивима колоније белоглавих супова на Увцу (фотографија + видео + звук + текст), Музеј у Пријепољу, 27. јул – 2. септембар 2023.г.

Награде и похвале (избор)

- Победничка награда у категорији *Околина* на изложби *Press Photo Srbija*, 2017.
- Годишња награда УЛУПУДС-а за 2015. годину, за примењену уметност.
- Плакета 53. Мајске изложбе, Београд, 2021.
- Gold Medale The Royal Photographic Society, *PSSL 60th International*, Шри Ланка, 2015.
- Gold Medale The International Federation of Photographic Art, *Woman/Zena Strakonice*, Чешка, 2015.
- Gold Medale BIC, *2nd Bavarian International Circuit - DVF Bayern*, Dillingen, Немачка, 2015.
- Плави бец Federation internationale de l'Art Photographique за најбољег аутора Салона, Видин, Бугарска, 2015.
- Gold Medale Photographic Society of America, *BSPA Super Circuit 2015 Freedom*, Бангладеш, 2015.
- Trophée départemental Jeunesse et Sports, *XXXV Salon International d'art Photographique Macon*, Sanse, Француска, 2004.

Колективне изложбе (избор)

- 54. Мајска изложба УЛУПУДС-а *Замисли*, Музеј града Београда, Београд, 9. јун – 4. јул 2022.г.
- 53. Мајска изложба УЛУПУДС-а *Увид 21*, Простор *Клуза*, Београд, 27. мај – 13. јун 2021.г.
- *Miracle Image 7th International Salon 2021 Digital*, Индија, 2021.г.
- *Mental Health 2020*, International Exhibition of Photography, Teheran, Иран, 2020.г.
- Exhibition *Elephant Festival 2020*, Nairobi, Кенија, 2020.г.
- *67th Singapore International Photography Awards 2020*, Сингапур, 2020.г.

- *9th Emirates Photography Competition*, УАЕ, 2016.г.
- *3rd PSSA International Salon 2016*, Јужна Африка, 2016.г.
- *Lights of Oman*, Оман, 2016.г.
- *10th Holland International Image Circuit - 16th Tribute to Colour 2016*, Холандија, 2016.г.
- *3rd Cork International Salon of Photography*, Ирска, 2016.г.
- *2nd Exhibition of Photography Konya-Tourism 2015*, Турска, 2015.г.
- *2nd Exhibition of Photography Nicosia-Tourism 2015*, Кипар, 2015.г.
- *2nd International Salon of Photography Photo Artist 2015*, Швајцарска, 2015.г.
- *2nd Bandung International Salon of Photography*, Индонезија, 2015.г.
- *2nd Shenzhen China International Exhibition of Photography 2015*, Кина, 2015.г.
- *1°Salon Internacional de Fotografia Foto Club Del Plata 2015*, Аргентина 2015.г.
- *Photo Travel Salon – Russia*, Русија, 2015.г.
- *The Wrekin Salon*, Велика Британија, 2015.г.
- *9th Daguerre Exhibition*, Француска, 2015.г.
- *3rd International Ozone Zone Photo Competition*, Доминиканска Република, 2015.г.
- *4th International Photocontest and Exhibition to the Day of Fidelity*, Мађарска, 2015.г.
- *2nd Digital Composing Contest Austria*, Аустрија, 2015.г.

...

Представљен у енциклопедијама, атласима и монографијама (избор):

- Малдини, С., Ланцош Малдини, С., *Атлас ликовних уметника и уметника примењених уметности и дизајнера Србије*, АСА, Београд, Цицерио, 2019, 116.стр.
- Група аутора, *Global Photographic Union, Photo Book 2018*, Typokreta S.A. Heraklion-Crete-Greece, 2018, 209.стр.
- Миросављевић, Б., *Људи са три ока – Антологија фотографије Војводине (VII)*, Нови Сад, Златно око, 2007, 136-141.стр.
- Симијонович, З., *Пред пређеним путем*, Панчево, Дом културе ББ, 2018.

Публикације – репродуковани радови и текстови из области примењене уметности објављени у штампи (избор)

- Остојић, Д., *Панчићева оморика у националном парку Тара*, Бајина Башта-Београд, Завод за заштиту природе Србије, 2023. (аутор свих фотографија)
- Група аутора, *Заштићена подручја Србије, Protected Areas in Serbia*, Београд, Завод за заштиту природе Србије, 2023.
- Илић, М., Маринчић, С., Кличковић, М., Нешић, Д., Тимотић, М., Парезанин, М., Обрадовић, Т., *Заштићено геонаслеђе Србије, Protected Geoheritage in Serbia*, Београд, Завод за заштиту природе Србије, 2023.
- Крешић, Н., Стевановић, З., *The Lands of Karst: A Visual Story*, Blue Ridge Press, 2021.
- Ђурђевић, А., Николић, М., Поповић, М., *Вилински коњици Србије*, Београд, Завод за заштиту природе Србије, 2020.
- Станковић, Д., Пауновић, М., Раковић, М., *Атлас миграторних птица и слетих мишева Србије*, Београд, Природњачки музеј, 2018.

- Група аутора, *Црвена књига фауне Србије III*, Београд, Завод за заштиту природе Србије, 2018.
- Грубач, Б., *Белоглави сун – Gyps fulvus*, Београд, Завод за заштиту природе Србије, 2014.
- Шћибан, М., *Атлас птица гнездачица Засавице*, Сремска Митровица, Покрет горана СМ, 2017.
- Симић, С., *Фотомонографија – Специјални резерват природе Засавица*, Сремска Митровица, Покрет горана СМ, 2017.
- Група аутора, едиција Фауна Дурмитора, Црногорска академија наука и умјетности
- *У канџама белорепана* (текст и фотографије), часопис *National Geographic Srbija*, јануар 2018.
- Фотомонографија – *Краљевство сун*, Нова Варош, Специјални резерват природе Увац, 2016.

3. Детаљна анализа уметничког пројекта кандидата

Уметничко-истраживачки пројекат „Чистилиште – мултимедијална изложба са мотивима белоглавих супова на Увцу“ Саше Прерадовић, полифазно укршта људску потребу за прочишћивањем, уређивањем, свођењем хаоса у контролисани склад и прихватљиви поредак ствари, са потенцијалом медија фотографије да трансформацијом ружног у лепо допринесе инстинктивној потреби за победом мотива живота над мотивом смрти, алатима и механизмима медија подложним константном истраживању и конкретну локацију која је препозната као подобан метафорички дискурс, од буквалног до алегоријског – хранилиште Манастирине на Увцу као најчешћем свратишту на којем белоглави супови очисте последње остатке угинуле стоке. У двојаким пренешеном значењу, то место аутор сагледава као чистилиште људске душе и карактера, са белоглавим супом у функцији крилатих духовних бића попут анђела или демона и моћи медија фотографије да из најружнијих приказа исфилтрира оно што је лепо.

Инспиративно заокупљен средњовековном српском амблематиком и хералдиком, употребом стилских фигура, аутор успоставља везу између реалног и мисаоног, транскриптује конкретне објекте и субјекте у елементе слике, те компарацијом одмерава оправданост трансформације документарног у ликовни израз који је у фотографској пракси априорним усвајањем ауторитативних клишеа често несвесно проблематичано оптерећен потирућим дејствима. Корелацију белоглавог супа на Увцу и хералдичког двоглавог орла на грбу старе српске властеле аутор је искористио да уметничком пројекту наметне дуалну природу, попут две супротно оријентисане главе. Биполарним приступом истој сцени презентовано у интегралном простору контрастом је успешно истакао улогу човека у сагледавању и креирању виртуелне *стварности* релативизацијом појма истине и указао на потенцијални продор манипулације улепшавањем ружног, који се у призми медија и политике може вишеструко спиновати, сучељавати естетику и етику. Саша Прерадовић позива на ослобађање од окоштаних махиналних шаблона и опрезно размишљање када је у питању артикулација и естетизација слике посебно у документарној фотографији непосредније везану за ширу лепезу животних емоција. Подстиче рецепијенда у потреби за преиспитивањем персуасивности самог медија на релацији функционално-манипулативно и за самосталним наступом и слободом личног става у све насртљивијем продору аранжираних визуелних информација. А њихова обрада која се на нивоу мисаоног одвија логиком, овде се обавља употребом алата типичних за медиј фотографије док овај рад нуди њихову систематизацију и место у употребном спрењу ружно-лепо, лоше-добро.

4.Оцена остварених резултата

Дугогодишњим истрајним радом на овој теми, захтевној за сниматељску реализацију, Саша Прерадовић је исказао посвећеност и доследност која је ретко спровођена на поменутој локацији и проблематици. Медији фотографије и видеа у примењеном смислу, поред ликовне и естетске, носиоци су и документарне и друштвено-преображавалачке функције у друштву. Ангажована фотографија покреће људе на акцију. Обиман висококвалитетно снимљени материјал који је урадио Саша Прерадовић у овом уметничком пројекту од изузетне је документарне вредности свим институцијама природе не само у Србији већ и региону и на неки начин је већ високо оцењен значајем у науци и истраживању врста угрожених у опстанку као и доприносу њихове популаризације у друштву и заштите у еко систему.

5.Критички осврт Комисије

Пажљиво конципиран у теоријском приступу, Саша Прерадовић је обезбедио довољан простор за креативни замах у уметничкој пракси. Дух и материја, небо и земља, нису паралеле које по аутоматизму прате лепо и ружно па је аутор вешто избегао поларизовану поставку изложбе остављајући да се у рецепијенду развије динамика смене и преплитања истих. Такође, покретну и непокретну слику видео снимака и фотографије не сучељава већ надограђује специфичностима сваког понаособ медија. На тај начин, удруживањем сродних медија проширује изражајну палету боја укупног утиска. Фотографском типологијом указује на значај формалног паковања у презентацији. Типу српског двоглавог орла који је еволуирао од првих илустративно-декоративних приказа на одеждама српске средњовековне властеле до данас, а који и даље буди тенденциозне полемике о биолошкој детерминацији, Саша је приступио детаљним тумачењем током опсежних теренских истраживања обилазећи цркве и манастире предосманлијског периода и методама које логички образлаже и повезује даје исцрпан одговор на то питање. Његову генезу види у уметности Хетита коју на моменте, везано за улогу и примену орлова у уметности, обогаћује оригиналним приступом и тумачењем.

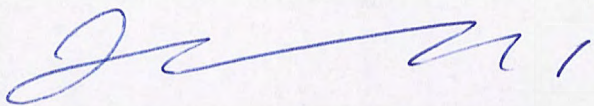
6. Закључак са образложењем доприноса пројекта уметности

Значај овог рада је пре свега у обогаћивању фотографске праксе методама снимања које је Саша Прерадовић развијао својим дугогодишњим искуством у *wildlife* теми а које је детаљно изнео са свим проблемима који су га пратили. Потом, у доприносу теоријског сагледавања функционалне естетизације реалних животних сцена код којих форма приказа одступа од садржаја, како би се избегла потирућа дејства.

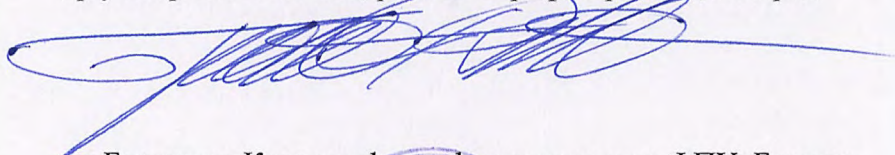
Држећи се наведених метода истраживања које је развио и описао, доказује присуство белоглавог супа у српској средњовековној црквеној уметности, његовој духовној и симболичкој улози, што је од значаја у сагледавању зооморфних мотива у црквеној примењеној уметности, а разврстаном типологијом орловских поза, уз опис и тумачење, нуди јединствену вредну грађу хералдичарима и графичким дизајнерима.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

др ум. Златко Цветковић, ванредни професор ФПУ, Београд, председник комисије

др ум. Бранко Раковић, редовни професор ФЛУ, Београд

мр Бранимир Карановић, професор емеритус ФПУ, Београд

Александар Костић, редовни професор ФДУ, Београд

мр Даниела Фулгоси, редовни професор ФПУ, Београд, ментор

